

A NOSA GALIZIA

Sr. Roberto Veloso Gomez
Yerbal 53
RAMOS MEJIA

Año XXXIX — Núm. 496

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No 376.979

PLANQUEO PAGADO
Concesión 2952
TARIFA REDUCIDA
Concesión 2727

Bós Aires, Xullo de 1955

A Nosa Festa Nacional Lamentable Ausencia Neste día de Galiza

Os galegos festexamos todos anos tres grandes Días nacionais: O Día de Galiza — 25 de Xullo —, Cabedano do Plebiscito aprol do Estatuto Galego — 28 de Xullo — e o Día dos Mártires — 17 de Agosto.

A estas patrióticas datas galegas, engadiuse outra — 7 de Xaneiro — de grande trascendencia histórica no devir da recuperación política da nación galega: o pasamento á inmortalidade do guieiro Castelao.

As tres derradeiras datas, enroitan unha acción en permanencia de recuperación da persoalidade nacional de Galiza, aprol da súa liberdade. De xúbilo patriótico, espranzado nun futuro de liberdade nacional, nas xornadas de eisa'tación patriótica que deron cume no histórico SI do 28 de Xullo de 36. SI, que pouco tempo após, sería esborallado por un trebón asesino que baixando da meseta, verqueu rics de sangue mártir.

O 7 de Xaneiro, enroita a presenza inmortente de Castelao, o patriota e guieiro único do seu povo, o símbolo da Galiza Mártir sedenta de liberdade e xustiza.

O 25 de Xullo, simboliza a proxección universal de Galiza pol-os vieiros da cultura: o camiño estrelado de Sant-Iago que fixo desta cidade e por eistensión de Galiza, un lumioso facho de cultura que tanto influen perante séculos, na espritoalidade dos povos de Europa. E por elo que, o 25 de Xullo, non é aniversario de ningún feito de armas, nen tan xiquer, dun acontecemento político, que é a Diada de afirmación da presenza histórica e social de Galiza como nación fronte o nemigo secular que tripou a nosa soberanía afundíndonos nunha noite de séculos de escravitude, da cal, xurdíamnos limpos e fortes, atelgados de fé nos autos destiños da Pátria, no senlleiro 28 de Xullo de 36, que o falanxismo epilético — fidel intérprete do Imperalismo castelán — adocido de carraxe, fronte o rexurdir nacional dos povos de Iberia, teimou afundírnos nunha nova noite de escravitude. Mais non importa. A proba é dura pro resistiremos. Asesinaron a frol da nosa xuventude mais outra surdeu pra recoller con barileza e aceso patriotismo, o facho dos nosos mártires.

Persiguen o noso idioma i este rexurde vizoso e fecundo, nas Galizas ideáis sementadas con amor e saudade o longo do Nvre emisferio american... Non importa. Esperemos. Nós somos os máis fortes; o porvir está da nosa banda. A fera falanxista há estoupar como estouparon outras que teimaron impor a súa lei pol-o crime, a cadea e a persecución.

Teñamos fé. Manteñámonos fortemente xunguidos no amor a Pátria e a liberdade contra o nemigo que, como no fermoso poema de Rabindhranath Tagore, a enxurrada adocida que fixo saír de nai o pai rio, afundeu barcos e matou moita xente; esgazou árbores e asulagou moitas terras, dando a sensación de que todo remataba; mais findado o trebón voltas as augas o seu canle natural, o saír o sol, as homildosas erbiñas dos campos, resistiran a entolecida enxurrada... Así é a Pátria.

Non pasará moito tempo, e a entolecida enxurrada falanxista findará, e o sol da liberdade brillará eisprendente, nos vizosos e ledos eidos da lexendaria Terra de Xacobusland, a Pátria dos Canzoeiros e do mestre Mateo, do pai Sarmiento, de Faraldo, de Brañas, de Pondal, Curros e Rosalía, e Castelao... Velai o significado e proxección do Día de Galiza.

Múltiples acertos apunta a labor, ra que o Centro Galego de Bós Aires ven desenrolando a prol da cultura galega, pero un dos máis sibi-ficativos — ou cecais o mellor — foi sin dúbida a súa iniciativa de pres-tixiar as Xornadas Galegas con unha representación do actual movemento cultural galego. Foi deste xeito que en anos pasados vimos entre nós médicos, pensadores, artistas e profesores, que na súa verba acesa de sentimento galego, ademais do seu pensamento profundo, trouxeron até nós o mensaxe directo do povo establecendo ao conxuro do "Día de Galiza" un froitifero intercambio de ideas e pensamentos entre as dúas Galizas: a da Terra e a da Emigra-ción.

Lamentablemente este ano non teremos a sorte de escoitar a ningún representante vido da Terra e co-móvenos a facer algunhas considera-cións encol de tan importante tema.

Por enriba de toda outra conside-ración, por enriba da capacidade e renome dos visitantes — que nin-guén pode por en dúbida — debe estar o seu carácter de embaixada da Terra que ven ao seo da Galiza emigrada a elspor o seu pensamen-to, a realidade presente da Terra, e recoller ao mesmo tempo unha vi-sión directa da actitude da Galiza emigrada, dese Galiza que en terras tan lonxanas dos eidos nativos, man-tén aceso, en toda a intensidade, o sentimento da Pátria, correxido ce-cais de falsas visións. O problema non é traer un home que abraís os

ovintes coa profundidade do seu pensamento, nin asombrar a Bós Aires con sabios ou eruditos despampanantes. O esencial é traer un ho-me que faga vibrar nos galegos a realidade presente da Terra e capte as realidades da Galiza emigrada; que nos prestixie coa súa presenza e sepa recoller nos ensinos que fagan máis fructifera a súa labouira futu-ra.

Sin saír de Bós Aires cecais pode-rían acharse homes capaces de pro-nunciar unha conferencia onel do temas galegos con verbas tan froi-das como as escoitadas deses repre-sentantes vidos da Terra, pero os galegos non buscamos atoparnos con un conferenciante que nos encha de verbas, senón sentir que o noso ser vibra de emoción o ver compartidas as nosas inquedanzas por outro ga-lego enxebre que aló na Terra adl-ca os seus deavelos as disciplinas do esprito; ver e sentir que aló en Ga-liza bule unha xeneración que está a cotío a pensar encol dos proble-mas da Terra, en espera ansiosa de vela enrostar libremente o seu fu-turo; vibrar de ledicia ao ver que Galiza non necesita persoeros pres-tados para estudar os seus proble-mas sin interpretar as súas inquedanzas, e que o pensamento galego ten hoxe representantes tan diños que poden codearse cos máis rele-vantes d'outros países.

A Galiza emigrada ten acadado dende fai tempo unha importancia transcendente no noso rexurdir nacional. Elo foi xa recoñecido pol-os

persoeros de toda Galiza canto a redixir o Estatuto, no artigo 25a, confiren a Galiza emigrada unha representación no parlamento gale-go. Cada día que pasa aumenta esa importancia da nosa emigración, no rexurdir da patria; o amparo das liberdades consustanciales dos paí-ses de América non é sofo a acción política, senón tamén a cultural e artística, que confiren xocurquias e prestixio ao movemento galego da emigración, do xeito que hoxe non se pode falar do rexurdir galego sin mentar os galegos emigrados, que ao igual que o noso povo na noite se-cular que viveu Galiza, souperon gardar e enaltecer, a traveso do tempo e da distancia, os principios enxebres da nosa nacionalidade.

Para conferir puxanza o cohesió-ao movemento político e cultural de Galiza é mester, pois, lograr unha integración do pensamento e da ac-ción das dúas Galizas. Efo vese hoxe dificultado fundamentalmente polo ré-ximen que asoballa a nosa Terra, on-de os intelectuais galegos ven coti-dadas as posibilidades de elspor o seu pensamento, que fai coase impo-sible un coñecemento e compenetra-ción mútua desas dúas Galizas. Esa integración é fundamental para o futuro da nosa Terra i-en tal senso coidamos que o Centro Galego de Bós Aires, como representante da co-lectividade máis numerosa e pu-rante da emigración, debe sentir a responsabilidade de intro ducir a res-sonabilidade do intro histórico que vive o noso povo e contribuír co seu prestixio e autoridade moral a manter o nexo espiritual coa Terra a traveso dos seus homes máis re-presentativos.

A necesidade de facilitar ese co-ñecemento mútuo é evidente. Nos escoitamos a persoeros galegos vi-dos en anos anteriores comentar as fondas ensinanzas outidas do contai-to directo cos galegos de Bós Aires. E esa non é unha leira que se nos ocurra a nós, senón unha realidade comprendida por todos os países máis importantes. Cada ano Estados Unidos, Inglaterra, Francia, etc., gastan un montón de millóns para becar a estudantes de outros países para que vaian alí a cursas os estu-dos secundarios ou universitarios. Non buscan con elo facer un sabio de cada estudante, nin deslumbar ao estranxeiro coas súas reasóns; pretenden simplemente que cada unha d'esas persoas teña ocasión de ver e sentir de perto a ese povo, para poder coñecelo no seu carne e interpretar o nosos seus atos e nos seus pensamentos.

Finalidades semellantes persiguen todos-os congresos mundiais que con un ou outro motivo se celebran a cotío Poucas cousas novas podera aprender un investigador nas xor-nadas intensas dun congreso cen-tífico — poñamos por exemplo —; as conferencias e tesis que escoite nunha sucesión atropellada de con-tados días ou horas, poderían ser substituídas con ventaxa por publica-cións axeitadas, pero en troques na-da podería reemplazar a esa inter-cambio de opinións, de ideas e pensamentos que se produce no con-tacto directo dos distintos investiga-dores presentes en tal congreso.

Por todas-as razón elspostas nos coidamos que esa iniciativa do Cen-tro Galego foi un dos seus mcran-dos acertos dos derradeiros anos, en que vimos multiplicada a súa acción a prol da nosa cultura e do espalla-mento do pensamento galego, outen-do o máis outo prestixio diante a colectividade, en América, en Gali-za i-en Hespaña. E tamén coidamos que os patriotas que na nosa insti-tución máxima souperon encamiñar esa labouira exemprar, saberán inter-pretar a importancia que reviste es-te problema para que nos anos vin-deiros non teñamos que lamentar a ausencia que hoxe comentamos.

ROSALIA

O 15 de Xullo, esaitamente as doce do meio día, comprense o setenta aniversario do pasamento a inmortalidade de Rosalía Castro. Ben podemos decir, ao cabo destes setenta anos, que Rosalía áchase no cumio da súa gloria — esa gloria que ela con tanta lucidez refu-gaba. Os valores ecuménicos da súa obra, chántana no ámpito augusto da máis outa creación lírica. A presenza espritoal do poeta in-menso da saudade, da señarade íntima e da dor de Galiza, é agora unha realidade viva e latecante en calquer latitude. En nós, os gale-gos, ten unha resonancia entraña-bel: é manda que nos mantén fideles ao noso ser i-a nosa Terra; é a flama perene do sentimento galego que arde a cotío nos nosos corazóns, ao longo de todas-as vi-cisitudes.

Rosalía e o gran poeta da dor, Mais non d- unha dor negativa, se non a outa creación a-evaluacion — evaluar é criar, decía Nietzsche — na cal latexa unha profunda espranza. A lírica de Rosalía é a expresión d- unha señarade d'en-trana, povoada de infundos ia dor do seu povo aldrazado e negado. Con ela, Rosalía, sepu evaluar os tesouros, até entón descoñecidos, que enpechan a paisaxe de Galiza i- alma infunda do seu povo. E, de-

queña, a nosa Terra comenzo a erguer das súas cinzas.

Galiza tiña unha dor anterga que encamea en Rosalía. Gran vi-sionaria do noso fado, legounos as xeracións vindeiras o preñado herdo da súa escola eriaçión: a paixón i-a conciencia d- esa dor, espranzada tabea para salvarnos do naufraxo da escravitude i-eleva-rnos a vida noble dos povos ceibes e criadores. Fideles a este sagro herdo cairon en Galiza moitos de mártires, vítimas da barbaria opresora. A paixón i-a conciencia da dor de Galiza, da dor de Rosa-lía, cobrou maior intensidade e pu-to, até seren necesidades coasi biolóxicas. Sí, fame e sede de li-berdade levamos no peito i-o que onte foi prego modificado, trocá-ra-se máis en aito de realidade con-sumada: a nosa Terra será nosa, contra vento e marea. Estón os cantares de Rosalía, acadarán e seu profundo senso, porque xa se-remos diños d- eles. Todo alumeará coma nun día de festa para cria-ción. Por unanimidade proclama-rémola: Rosalía Raíña e Señora da nosa Galiza, até o fin do tempo, i-o rise da súa intimidade, perce-berémola na canción da nosa, da súa, paisaxe incomparable. I-un revéo lodo de campés reserará no mundo.

O Sectarismo de "Clarín"

O diario porteño "Clarín" non per-de ocasión para demostrar a súa sim-patía pol-a dictadura falanxista que asoballa a nosa Terra. Bombo e pla-cillo para os embaixadores de falanxe; crónicas ampulosas para obras tea-trales de persoeros falanxistas que duran a penas unha semana en cartel; silencio de todo canto pode ir en des-credito do réximen franquista. Os seus lectores non se enteraron que nas festas do quinto centenario da Uni-versidade de Salamanca non se deixou sendir un homaxe a Unamuno, o seu máis preclaro profesor; non souperon tampouco que en Madride se puxo en escaea a obra "Todo un Hombre" pe-ro que a censura non deixou poñer o nome do seu autor, o esgrevio Una-muno... En troques pode ler a cito parvadas tan grandes como se unha galiña puxo un ovo de cen gramos ou se colleitaron un melón de dez kilos.

Agora acaba de ensartarnos unhas crónicas sobor de Marruecos por un dos seus acélticos redatores, o señor Diego Lucero, que se non estamos mal informados era até foi pouce un

"eximio cronista futbolero". Hai que ver as cousas paveras que di ese se-ñor. Impresionado pol-o contraste entre a convulsión de Marruecos fran-cés e a tranquilidade de cartel da zona hespañola, afirma nada menos que elo é produto da preocupación falanxista por ir preparando os mouros para rexir os seus propios desti-ños. O coitadifio parece non darse conta que a convulsión de Marruecos francés é precisamente debida a que nun réximen democrático cnegou a unha madurez política e reclama a súa liberdade.

Nosotros non temos a man esta-dísticas para comprobar a veracidade das que da o señor Lucero, pero temos dabondo coas cifras que ele dá para ver o absurdo das súas afirma-cións. Adícalle unha longa parrafada de eloxio o franquismo pol-a labouira cultural que realizou n-estes derradel-ros 13 anos e afirma que funcionan no Protectorado 130 escolas, para casi un millón de mouros, con 66.750 ne-nos en idade escolar. Como esas 130 escolas teñen un total de 342 clases, (Para a páxina 4)

GALEGOS:

CONCURRIDO O 17 D'AGOSTO O CENTRO OURENSAN, BELGRANO 2186, ONDE TERA LUGAR O AITO DE HOMENAXE OS NOSOS MARTIRES.

Os Galegos de Bos Aires Conmemoraron a Data do Plebiscito

NO TEATRO AVENIDA ESTA FUNCIONANDO DENDE fai tempo, Romería Española que, mais que romería senella unha feira do folklore hespañol.

Derradeiramente, a empresa, "visto y considerando la importancia de la colectividad gallega" — pra efectos de taquilla, naturalmente— orgaizou unha Semana Galega i elo, como non podía ser doutro xeito tratándose de hespañeis, resultou unha verdadeira trangallada...

Nós pregámolle moi encarecidamente á empresa que nos deixe tranquilos os galegos porque, decididamente, xa non estamos pra eses trotes, máis aínda: o non toleraremos. Os hespañeis cos seus jipios, olés e meneos con ronquios a unha banda; e os galegos cos seus aturuxos e gaitas, a outra. Porque é evidente, evidéntísimo, que logo dunha seición de folklore hespañol, un barudo aturuxo supón todo un atentado a esquizitez coreográfica do meneo...

É conste, que o noso prego á empresa do teatro da popular Avenida de Mayo vai por aquilo de si na mesma, figura un galego (?) —que todo pode ser— valéndonos do dito de que os galegos estamoche en todas as partes...

O XERALISIMO FRANCO, Caudillo das Hespañas pola gracia de Deus, e inda máis, preside un congreso de sindicatos obreiros, e o referirse á angustiosa situación económica en que vive o obreiro hespañol pol'os míseros salarios de fame, díxolles moi fresco o Caudillísimo, que lles nou conveña aumentar os salarios por canto elo supuña ipso facto, un maior encarecemento no custe da vida, o que faría máis mísera a súa existencia (?)...

Findado o xenial discurso, "o salvador de Hespaña" tendeu o brazo á romana sobor da moitedume de congresistas berrando, ¡Arriba España! E os corifeos falanxistas oubearon adoeidos: ¡Arriba! ¡Arriba España. Una y Grande!
E alí non pasou ren... a fame segue...

O EISCELENTE CORO ferrolán "Toxos e Frores", celebrou con moito brillo o corenta aniversario da súa fundación, e alá se foi o coronel Lobo, presidente de facto do Centro Galego de Madrid, a botarlles un parrafeo... E o lobo dixo... Qué dixo o lobo? Dixo, millor dito insinuou un viaxe a América do coro "Toxos e Frores"...

Olo, moito olo co lobo. Non sexa o conto que nos veña de matute disfrazado de corista...

SEGUN NOTIZAS chegadas do imperio, nunha xuntanza do Consello de ministros falanxistas presididos pol-o capo, decideuse trasladar pra as Illas Canarias —será razón de clima?— o simpático moreniño Capitan Xeral de Galiza, Mohamed Ben Mizzian, a quen os simpáticos coruñeses chamábanlle cachonda mente o mouro Mixa. No seu lugar, foi desñinado o tenente xeral de división Don Carlos Rubio.

O enterárense da noticia os coruñeses, andan preocupados coa teima de onde será o Rubio de marras... Ele será andalús? E non será de Güadalajara, ou de Logrono, ou de Soria?... ¡Qué lástima! —doense os coruñeses.— Tan ben como lle sentaba os Cantóns a cor e a chilaba do mouro Mixa!...

ENCOL DO MOURO MIXA, cóntase na Terra, que cando foi a Comostela pol-o ano Santo, o penetrar na catedral puxo unha cara fera, que mesmo daba medo. E o achegarase o Apóstolo, disque mantivo con este o seguinte diálogo a meia voz:

—Dime unha cousa: que che fixeron os meus paisanos pra que te adicaras a chuzar neles como si foran teus nemigos?
—¿Eu? — respostoulle o Apóstolo todo estranado — Eu non matei a ninguén e menos a ningún paisano teu...

—¿Que non? E a túa intervención na batalla do Clavixo montado en brioso cabalo branco i espada flamíxera na distra a mallar nos meus paisanos?

—Que inocente és hom — díxolle beatificamente o Apóstolo— E' posíbel que creas nesa zarapallada do Clavixo? Todo elo, meu vello, sonche cousas deses bárbaros de hespañóis... O'la í, que sería pavelo verme a mín, a carranchapernas dun cabalo branco e un chuzo acceso na distra estoupando mouros por terras de Castela adiante; eu, meu vello, que nunca che andiven nin en burro, fora alma...

—Quer decir logo?...
—Quer decir meu bon Mixa, que eu fun decote un home da paz, cabaleiro do meu bordón de pelegrín, tendo por escudo, a sinxela vieira galega e por verdade, a divina verdade d'El señor...

LOURENZO FRAGOSO.

Pol-as circunstancias especiais que son de todos coñecidas, o aito conmemorativo orgalizado pola Comisión Intersocietaria para conmemorar o XIX Cabodano do Plebiscito do Estatuto, debeu ser transferido para o día 14 de Xullo. Un numeroso público, que desbordaba o salón de aitos do Centro Pontevedrés, acendeu a demostrar coa súa presenza e entusiasmo e a fé que a nosa colectividade ten postos no pervir da Patria, i-a adhesión permanente que as datas pátrias teñen en todol-os galegos.

Con fonda emoción foi escoitado o Hino Galego, interpretado polo Coro Brétemas e Ralolas, que o público, posto de pé, fechou con unha salva de Longos aprausos.

Aberto o aito pol-o Segretario da Comisión Intersocietaria, escoitáronse distintas composicións musicas e bailes nacionais interpretados polo coro Brétemas e Ralolas, prestifiosa entidade que, a súa adhesión a este celebramento, desexou sumar expresamente a súa presenza e colaboración para meirande realce do aito. Aos éstos acadados por este grupo de mozos cultores do noso folk-lore, cabe xungir e logrado esa noite, onde un público escolleito premiou con longos aprausos as fideles e fermosas interpretacións escoitadas. Difícil resulta destacar que parte do programa artístico achou máis garbosa resoancia no público

honrales, de nomear un ourador pro aito conmemorativo. Non embargantes, contade coa presenza espiritual deste Centro e co agarimo dos seus dirixentes que vos apertan con abrazos fraternais e un "Viva Galiza".

VERBAS DO REPRESENTANTE VASCO

En nome do povo vasco fixo uso da verba o Dr. Pedro de Basaldúa, representante do goberno vasco, quen tivo garbosas eispresión de adhesión para a data que lembramos os galegos. Dixo que o problema da autonomía do noso povo era un problema de liberdade que atinge por igual a todol-os povos e a todol-os homes: por elo, como representante do povo vasco non estaba a nosa veira soia por unha mostra de simpatía, senón que vifia reivindicando a liberdade do seu povo e de todol-os povos e homes que arolan ser ceibes. Refírese a seguido os dereitos que confería o Estatuto e lamenta que Galiza non pudera a chegar a usufructuar o libre exercicio desas liberdades. O povo vasco pudo en troques disfrutar a súa autonomía e aínda que elo foi en plea guerra pode afirmarnos —di — que esa liberdade e algo tan valioso que paga a pena de todol-os sacrificios para conquistarla.

O doctor Basaldúa finou a súa breve alocución facendo un chamado pa-

gos que denantes do tempo cristián se sentían como anacos do sol, da lua, dos montes ou do mar, con aqueles que nos séculos XI e XII levaron ao mundo enteiro a froil do arte románico e a poesía lírica máis fermosa de ningunha civilización. Nós somos homes con alma e queremos que os nosos fillos coñezan como a nosa Terra foi culturalmente cabeza do mundo cando era ceibe, e que adeprendan a quereira así, ceibe, para que a volten a ver ergueita o diña. Pensando en galego, para que Galiza teña letras, pintando en galego, para que Galiza teña pintura e falando en galego para que Galiza teña galegos.

Queremos a Galiza unha terra farta e non un asilo. Unha patria mirando para adiante, sorrinte, creadora. Non unha provincia que vida de caridade, mirando ao chan porque as estrelas están escurcidas.

Refírese as características de Castela e destaca a súa tenacidade, que a miúdo chega a trocarse en terquidade ou toleria. ¿Qué saír gañado — pregunta — ese povo conquistador de grandes precieções, descendente de dreito de godos e mouros con ter a súa veira o Condado de Barcelona, o señorío de Vizcaya, o reino de Navarra e o reino de Galiza? Simplemente, penso que Castela perxudicouse tanto como cataláns, vascos e galegos. Eramos tres povos distintos racial e xeográficamente, con distintas maneiras de enfocarse a vida. Non fixemos máis que estorbarnos.

A verdade é que con Castela hoxe temos sementes un problema en común, que é o problema dunha ditadura suza, cruel e incivil. O único problema serio que tivemos en común a traveso dos tempos, e canto máis se mira, máis comprendemos que a súa compañía non nos vale de nada para resolvelo. Xuntos tivemos unha longa serie de guerras internas que gafiaron sempre os militares. Xuntos tivemos outra serie de guerras no exterior, que sempre perdeu o Estado Hespañol. O mister das guerras non é dabonde para estar xungidos. Unha nación non é un exercito, é un ter que facer en común, é un destino colectivo, como di Ortega, é un plebiscito diario. O destino de Galiza está sementes nos galegos, nos que viven en Galiza e nos que andan pol-o mundo pensando nela.

Refírese derradeiramente o rexurdimento da nosa literatura, da nosa música e do noso arte, que están acadando proieções universais. Esas cousas —di — son as que nos dan nome no mundo e señoría diante nós mesmos. Son as que sempre nos impiden facer o Estado Hespañol e son as que temos de facer sin eles ou contra eles.

DISCURSO DE ALFONSO RIOS

Fechando o aito fixo uso da verba o Segretario do Consello de Galiza, que o agradecer os conceptuosos termos do discurso do representante vasco, puxo de manifesto a comunidade de problemas e intereses que abranguen aos povos catalán, vasco e galego.

Destaca a falta de sentido da organización centralista do Estado Hespañol, que non soupo acadar a inte-

MATERIALISMO HISTORICO: MARXISMO

Galiza é unha unidade orgánica que criou unha unidade económica, unha economía fechada, determinante da unidade política da nacionalidade.

presente, pero queremos destacar os merecidos e garbosos eloxios que todos tiveron para os nenos da parexa de baile infantil, que diron a nota máis emotiva e colleitaron as máis quentes aprausadas.

ADHESIONES RESCIBIDAS

Numerosas e fondaemente significativas foron as adhesións rescibidas de entidades galegas do país e do extranjero, cuxa lectura espertou mostraz de viva simpatía nos concurrentes. De Río de Xaneiro chegou este cables da Casa Galeguista de Río de Xaneiro conmemoración Estatuto Galego'. Os galegos de Nova York fixéronse presentes tamén con este cable: "Casa Galicia Nova York adhiere afevoadamente o aito colectividade galega en Bos Aires pra honral-a data da aprobación do Estatuto Galego'. Tamén chegaron unha eispresiva carta da Casa de Galiza de Montevideo e cables de Ala Galeguista de Río de Xaneiro e do diputado galego Ramón Suárez Picallo.

Entre as moitas entidades galegas de Bón Aires que sse fixeron presentes coa súa adhesión queremos citar especialmente ao Centro Galego de Bón Aires, que mandou unha eispresiva nota e fírose representar personalmente no aito; as Agrupacións Celta, Galicia e T Aerza, o Centro Partido de Bande, Centro Barbanza, Sociedade de Ordenes, Centro Sanxenjo e Centro Rianxo, da ría México.

Con grandes aprausos foi rescibida a lectura da carta de adhesión do Centro Lucense de Bón Aires, que eispresaba a súa identificación co celebramento nestes patrióticos termos: "E para os lucenses auxeto de particular ledicia testimufiar a vostede e aos compañeiros, difios representantes dos organismos irmáns que constitúen a Intersocietaria, a máis afevoadada adhesión nesta data que vunge a todol-os galegos democratas, pol-o seu significado transcendental — con unha gloriosa limpeza — na historia das loitas do noso povo. Niste intre, por causas que xa eispresamos personalmente, non nos é posíbel corresponder a xentil invitación con que nos

ra que o povo galego sepa manter acesas as súas características nacionais, pois soia así, cultivando a súa propia personalidade pode un povo acadar o dondo desenvolto das súas posibilidades e conquistar o posto merecido no concerto dos povos libres.

DISCURSO DO DR. RAMON VALENZUELA

Comenza destacando a similitude de significación entre a data do Plebiscito e a de 14 de Xullo, en que o mundo enteiro rememora a xesta do povo francés, que deu a humanidade os Dereitos do Home e os principios de Liberdade, Igualdade e Irmandade, pilares básicos da vida dos povos ceibes. O Plebiscito era tamén para os galegos o fin do Estado opresor que nos facía languidecer na fame e na miseria, pero é máis importante aínda pol-a súa significación como concreción de ancelos, polo despertar do noso país nos escritos e na acción dos seus grandes perseguidores.

Lembra as xornadas de ano 1936 e destaca como marifeiros e labregos escoitaron e comprendaron o mensaxe de redención d-aqueles apóstolos das liberdades de Galiza, que lles falaban no seus mesmo idioma dos problemas que sentían no seu mesmo cerne. Cal díxera o poeta, "Casta dos Celtas es perta axiña", o mandado prenden e a mocidade galega da universidade

"Unha nación é unha sociedade natural de homes e de língoa que acepta unha "comunidad" de vida e de conciencia social".

MANCINI.

veu rente do seu povo a labrar concencias, como labradores que queren traballar os seus eidos, sin donos estranos nin caseiros a medias.

Nós somos homes con alma — di — e queremos que os nosos fillos nos respeten como país e que adeprendan a respetar a nosa caste, a quereira e venerala. Que dende nenos impriman no seu corazón a reverencia pol-os anter-

gración das catro nacionalidades que e compoñen. A historia pon de manifesto as consecuencias desastrosas desa falta de integración e as catro nacionalidades que puderon acadar grandes realizacións nun conxunto armónico, non fixeron máis que estorbarse, impedir a búsqueda dun ideal e dunha angueira que fora o gran motor de cada un deses povos.

O intento absurdo de fmpor ao povo galego un ideal estrano ao seu sentir — manifesta —, ese empeño en despesoanzalo, de anulado impedindollo o uso do seu idioma, non poder ter máis resultado que facer dos galegos un conxunto de parias espirituales, condenados tamén a unha miseria material.

Fina a súa disertación eispresando a súa fe no pervir de Galiza. Nunha integración nacional do Estado Hespañol. Galiza levará o seu valioso aporte a traveso do cultivo da súa propia personalidade. Ese será o día feliz do noso povo, seguro do seu destino e do seu futuro, en que ergueita e orguloso verá compraciado o que é capaz de facer para si e para os demais.

Homaxe a Fiz Fernández

O día 15 do corrente mes, no casal do Centro Betanzos, foi agasallado coa cea de despedida de solteiro, o Dr. Fiz A. Fernández. A devandita cea, orgaizada pola Irmandade Galega, en honor de quen come e Dr. Fiz Fernández, sabe renderlle á nosa patria as nobles inquedanzas do seu espírito seleite e idealista: contou coa presenza do máis caracterizado e representativo do galeguismo de Bos Aires, e nela puxéronse ben de manifesto as fendas simpatías conque conta o agasallado, en cantos teñen a sorte de tratalo e cultivar a súa

amistade.

Trascorreu o agasallo nun ambiente de leda rexoiba, onde ermpou o bo humor dos concurrentes, e se fexeron sinceros votos pola felicidade do Dr. Fiz Fernández na nova vida a enzarzar.

Ofrececeu o agasallo o irmán Avelino Díaz, que con verba xusta e precisa, puxo de relevo os moitos meritos do agasallado, e brindou pola felicidade a que se foi merecente; respostando o homenaxeado con emocionadas verbas de agradecemento a vtodolos presentes.

De Ramón de Valenzuela

ESTAMPAS

AS INQUEDANZAS DE IDACIO

Cando o bispo de Aquas Flavia escribiu o seu Cronicon éia chegar, coma en descomunal bandada, aos castros xinetes do Apocalipsis. Idacio estaba espantado, prendido de terror ao saber a súa terra invadida polos cabaleiros (cabaleiros no senso de homes de a cabalo) que domñaban como lástregos as duras e ben manidas bestas. Hal bagoas no cronicon.

Galiza era nos anos derradeiros do século IV unha provincia do Imperio Román como era Bética ou Lusitania ou Tarraconense. Lugo era, pra aqueles tempos unha cidade importante; tan importante como Braga e mais que Ourense, Tui ou Braganza. Santiago aínda non nacera.

Galiza tiña a súa vida principal nas aldeas e non nas cidades; porque aínda que os castros criaban herba nos cumes conservaban esa forza centripeta que cautivaba aos nosos antergos. Enriba dos castros, a nova fé, edificou hermidas e santuarios; alzon cruceiros de pedra e de pau; pero non puído evitar que a vella fe seguiría mantendo, com penetrada con todo este testendado polos eidos e na mornia dos fogares, unha verdadeira sintonía de brasnos, meigas e fadas.

Os suevos que vilieron en fatos no ano 409 arremeteron a sangue e lume contra das cidades galegas. Non era un povo invasor, era sementes un exército invasor, con unha forte disciplina e una xinnasia de conquista. Trafan un pagamismo racioalista que cambearon logo por un arrianismo serodio.

O acervo cultural dos conquistados era moi superior. Estaban com penetrados con aquela terra que manda na xente; aquela terra que identifica con ela aos seres humanos, e pouco caro lle custou aos celas mixirir aquela mancha de petrussos. Dos suevos, como lembranza temos a primeira monarquía galega en Murou sementes de la Leovigildo. En troques, aquel sentido galego e aquel xeito de ser dos galegos, aínda vive hoxe.

Quen sabe porque choraba Idacio no seu cronicon; se pola herexia ou se porque devastaban vilas e fazendas. Pode ser que sentira aínda mais a caída do Imperio Román. Tal vez vía derrubada unha civilización sen saber que as civilizacións non morren nunca, fan cascos con outras civilizacións, pero non morren, e menos a máis da barbarie. Prisciliano era mais galego que

Idacio. Amou a Galiza nos seus homes, nas suas carballeiras, no sustrato ancestral da tradición druídica. Prisciliano era da aldea e non da vila. De vivir sempre en Galiza, quizavés chegaría a integración e cristalización de unha nova Teoloxía, menos herética que do que xuzgaron no concilio onde o condenaron. Non eran galegos os suevos, polo menos galegos de lei. San Martiño de Tours foi o prelado que mais o chorou, o único que o chorou valentemente, pero San Martiño era francés, celta como os galegos, era un erego con caridade.

San Martiño andaba as corredeiras da Terra amostrando no corazón a chaga que lle producira o crimen da Porta Negra. San Martiño foi amado en toda Galiza e chegou a converter ao cristianismo ao propio rei dos suevos. O propio rei dos suevos que en aquel devaano dos anos xa se estremecía cando atravesaba unha carballeira na ina de Forza de Agosto.

LIVROS NOSOS

"A D V E N T O"

DE MANOEL MARIA

No caos deste mundo noso, irremediavelmente perdido, que non quer dormir na historia das súas vilas sin engazamentos crudes, tamén ten naufragado a leda inxeneza da xuventude, gracia e riso da humanidade. Pola contra, a precocidade angustiosa da nosa época, ecáis teña as raíces na presente descomposición dos xeitos seculares de vida, co seu ronsel traxico do sangue e morte que todo o sulaga e trastoca. Así, o grave e angustioso, denantes xeralmente cualidades propias dos espíritos maduros. Lesceitos, medran agora nos corazóns e nos espíritos mozos cunha vigorosidade inusitada.

Esta observación — ecáis repetida até a fartura — ten valimento ao enxulelar e tratar de ubicar a poesía de Manoel Maria, o rapaz de vinte anos autor de "Advento". A precoz anguria de Manoel Maria non sementes é, en parte, — hai en "Advento" una anguria dentro orixe, i-aínda un tón anxílico, como xa veremos — causada polo refreixo da desintegración deste mundo noso, senon que o mesmo poeta se encárrega de darnos dele a súa radío-

grafia esceicionalmente patética. Si a imaxe traxica do noso tempo fica fidelmente apreixada nunha serie de poemas — libro segundo — que culmínan no "Poema do home desgracado" e finda nunha visión apocalíptica, d-outa fantasía poética, na composición "O día derradeiro".

A esa anguria do destino terrible da humanidade concorre unha inmensa dor galega: a dor da conciencia da nosa personalidade. A conciencia galega é arela de orguleza e difinición. Ela érguenos da ínfima condición de número, a calidade distinta da personalidade. É unha necesidade para a vida do noso espírito. Mais, conveñamos, supón unha dor irreparable. O solo feito d-escriber un libro galego é dor da nosa conciencia galega, porque denantes o autor tivo que conquerila. Logo, si que sendo unha conciencia sin liberdade e d-ende antergo silenciada. A conciencia galega podémola ollar con caracteres de fogo no ilustre retrato da nosa lirica. No comenzo xurdeu confundida con ela; foi o ser da poesía mesma. Dimpois, veladamente, foi as betas novas que lle abríron a esta asroitas da súa grofosa pervivencia. Deste xeito, a topámola na anguria criadora de Manoel Maria, i-aínda do corpo inteiro n-algún poema, coma no belido "Versos dunha tarde amara".

Celbado o espírito do poeta é mestor descubrir, no libro de Manoel Maria, una proxección d-outa poesía ocuménica, xurdida dunha reacción — ogallá non se malogrou — íntima e personal. Unha poesía seíardosa d-anguria cósmica. Aquela que se debate e cárcome en loita dramática fronte as potencias invulnerables: a conxunción vida-morte, o finido i-o infindo, o contínuo i-o esencial. O poeta arriba nos ámpito máxico e real das esenciais e decátase que as verbas ali carecen de significación, pois elas foron creadas no mundo irreal das aparencias e dos sentidos. Mais o poeta tamén sabe que é preciso valerse delas xa que outras non hai. O exerceo trascendente co esencial invisível, realizo cos elementos fraternos da Alma i-a paisaxe galega. I-embra, brullada no seu íntimo misterio, dónos unha poesía emocional do espírito, plea d-anguria ou serea melancolla, de resoancias e suxerencias humanas, celbada así, polo seu fondo senso d-artista, da fría astracción matemática e simbólica da poesía pura.

Develar un misterio poético desta natureza, é sempre tarefa comrometedora i-arfiscada, senon imposible. Pois cómo chegar a tensión íntima do espírito, ao íntimo da intuição criativa no cal xermea? Mais, ao leitor, ficante de cote as suxerencias que na intimidade do seu espírito ergue esa obra de arte

zante e contadora, de que en todo íntro, ven sendo vítima a nosa Terra, de parte dos orgaismos de mando, que non de goberno, do Estado centralista que, na súa teima de estruchar o sentir nacional noso, e impornos o alleo, non repara en botar man dos máis bárbaros e crudes meios, de que dispoñ como réxime de forza e tiranía.

Apos da bárbara "cruzada libertadora", unha de cujas principais premisas, era a de afogar en sangue o rexurdir da cultura diferenciada de Galiza; poído temerse, que a desatada folla de terror, remataría cos illados intentos de reconstruír o noso patrimonio cultural, que algunhas beneméritas institucións teimaban levar a cabo. A cultura galega, com unha Universidade allea, inda que funcione no patrio chan. Sin o Seminario de Estudos Gallegos; destruídas as patrióticas editoriais que como "Nos", tanto laborou polo coñecimento das nosas particularidades nacionais; con Academia Galega, impedida a súa

Lespécifica misión, ficaba orfa de todo apoio e afinamento. Os nosos poetas, escritores i-artistas; seguirían desenrolando o seu labor seguindo os canles da cultura oficial; o cal resultaba mais doado e de mais persoales proveitosos resultados.

Pero eis eiquí, que o xenio creador da nosa raza, non podía resignarse a inoperancia conformista, a que e sometido; e reflexionando en crecente progresión; aos países ceibes d-a América; soupo orgatizar insuperables institucións mutualistas e patrióticas, as que, coscentes da outa e honrosa misión que lles toca cumprir, na moderna Historia de Galiza, erguéronse en abandeirados do noso rexurdir cultural, enchendo con xerarquía e d-fididade, o valdeiro que supón pra o renacemento do acervo espiritual galego, a falta de todo orgaismo estimulante e curentador.

Cábelles ó Centro Galego de Bós Aires, e como consecuencia a toda a nosa colectividade, a gloria de ser a entidade reitora, do manífico aromar que se enterece na moderna cultura de Galiza, a que non podía ter mais fidel e meritorio padriño dos seus outos destinos. A Galiza ideal, como diro Castela. A Galiza creadora e celba, enteirada por xentes de toda condición social; cumprindo con proveitosa eficacia o seu patriótico deber. E, proba de lo, son os ataques que de cote lle dirixen os nosos xenios, representados en moitos casos por galegos mengoados de espírito, e de galega difinición.

Pero a labor cultural do Centro Galego de Bós Aires, e ollada testimada desde a Terra, coa xusta apreciación e transcendencia que constitúe pra o porvir da cultura nosa, e proba de lo, e un mensaxe de recoñecemento, de estímulo e de gratitude, que nos derradeiros días fixeron chegar ó Centro Galego e ecáique totalidade dos nosos intelectuales. Iste feito, sin precedentes na Historia de Galiza, e o meirande honor a que podía aspirar, non sementes o Centro Galego, senon a coletividade toda, tan difinidamente representada; porque a isto histórico documento, testimio de esperanza fe no porvir da nosa Patria, dónlle o mais outo valimento as firmas de tres xeneracións representativas da nosa cultura, entre as que se destacan as de: Ramón Otero Pedrayo, Ramón Cabanillas, Casas Fernández, dona Gale Murguía, Gómez Román, Domingo García Labell, Leandro Carre Alvarellos, Angel del Castillo, Martínez Risco, R. Martínez López, Rof Carballe, Sebastián González, Fermín F. Penzol, Ferro Couceiro, Fermín Bouza Brey, P. Casado, Ramón Baltar, Berro, Carballe Calero, Luis Pimentel, Novo Neira, Manoel Maria, Casareo Laco, Ferro Couceiro, Ramón Pufeiro, V. Paz Andrade, Florentina Cuevillas, Joaquín Lorenzo, E. González Salgado, Manuel Pena Rey, Falde Gago, F. Fernández del Riego, Darío Alvarez Blazquez, Belto Fernández, Luis Illa Couto, Ramundo Vidal Pazos, Carlos Maside, Vales Villamarin, Juan Naya e moitos outros que faguerían interminable ista ringleira.

Xa ficamos no mundo engadado de cada cousa, levados pola man milagreira do poeta. Co seu anzurio. O forcoexo dese ecáis maravillosamente poético, penetramos no segredo da súa intimidade de pureza intocada. Entón percibemos a súa voce, o seu riso particular, peculiar; coñecemos o seu soño i-a súa dor. E cando s-esvaen, pasan, si ecáis pasan. ¿Cál é o seu destino? ¿Qué a morte? ¿Non é o atexar elemental permanente da vida? O destino das cousas sobrecolle e beza ao poeta a ensaiar as posibilidades do seu sero dimpois con ricaz fantasía.

Mais, a feble arela da emoción espiritual do poeta, naufraga arrebatada polo trebón do materialismo morboso da nosa época sin senso de vida. E o tempo da maldade, do egoísmo i-a soberbia dos homes, que todo o invade i-apodrece, e terá o seu día derradeiro de nauseabunda descomposición. O castigo i-a misericordia de Deus, non se fará esperar para convertirmos, según os nosos pecados, "en vermes ou volvetas". (segundo íntro).

En volvetas de i-Alma i-Espírito, a súa semellanza. Ideal anxílico d-amor e d-enxebreza, arela o soño do poeta, liricamente anguriada polo misterio do noso fado derradeiro. (Poemas breves do terceiro íntro).

A imprentación deste libro notable, corresponde as "Edicións Galicia" do Centro Galego de Bós Aires e repara unha inxusticia. A súa composición e pulcra, axetadamente ilustrada por Seoane na tapa. Pra tratándose dun outo valor poético da xeneración derradeira, ben cumpría siquera unha noticia do seu xoven autor. **BERNALDO SOUTO.**

VISITA DA IRMANDADE A DOÑA VIRXINIA

Como acontece todo-los anos, o se facer cárrego unha nova Comisión Directiva; a que actualmente rixe os destinos da Irmandade Galega, como primeira misión do seu labor; fixose presente no fogar que foi do noso guieiro Castela; onde a súa difia compañeira, doña Virxinia P. de Castela, ten convertido nun santuario ao que se venera a súa lembranza. Como de cote a cordial e garimosa

simpatía de Doña Virxinia, acollen os irmandiños que concurrión a saudala e presentarlle os seus respetos, co gasalleiro e fidalgo agarime que lle é tan propio.

Doña Virxinia recibiu neste íntro, o testimio de sincero afecto que exerce nos sentimentos dos irmandiños pros que tuvo verbas d-alento e votos de esito na patriótica e honrosa misión a levar a cabo.

Noticias do Brasil

Por un erro de prelo, que escapou a revisión dos traballos denantes de imprensar o periódico, no derradeiro número de A NOSA TERRA omitíuse o nome do señor Jesús Juiz García como un dos oradores que tomaron parte no sito que a Casa de Galiza de Río orgaizou o día 7 de xaneiro en conmemoración do esbodano do pasamento de Castela. Desexamos deixar salvado así ese erro, que lamentamos, e facemos chegar de novo as nosas felicitacións a Casa de Galiza pola orgaización do devandito sito.

Esta mesma entidade prepara tamén unha doada celebración do Día de Galiza, con unha conferencia alusiva á data nacional e a edición dunha revista que recollará as inquedanzas dos galenos aragrades na Casa de Galicia

de Río, encol dos problemas da nosa Terra e do seu rexurdir nacional. Na súa preparación está a traballar aivamente un galego excebre i-entusiasta como é Xerxio Gómez, home múltiple que sinto fondamente os problemas da Patria e que sabe transmitir o seu entusiasmo e as súas conviccións a cantos traballan a súa veira.

Nosoutros vemos con fonda simpatía a intensa labora que ven desenrolando Casa de Galicia de Río, entidade de prestixiosa traicoria que pronto ten de acadar un lugar preeminente no movemento galego que en terras de América loita por conquerir para Galiza condicións de vida máis difias e as bases necesarias para o seu desenrolo integral. Para os homes que con Xerxio Gómez están a espallar os ideais de redención da Patria, temos as máis cordaes felicitacións.

PRINCIPIOS DO GALEGUISMO

- 1. Galiza, unidade cultural.
- 2. Galiza, povo autónomo.
- 3. Galiza, comunidade cooperativa.
- 4. Galiza, célula de universalidade.

A NOSA TERRA

(NUESTRA PATRIA)

Óscipos insensatos,
forzá, forzáde grillos
Pode optar o ferro
Un corpo enfraquecido;
Mais as nobres idelas
E gloriosos instintos...
Esas... non pode non o duro
ferro,
Nin a morte extinguillos.

EDOARDO PONDAL

Año XXXIX — Núm. 496

Bós Aires, Xuño de 1955

Redacción - Administración: Rúa BELGRANO 2186

FIESTRA â TERRA OURENTACIONES

O PROBLEMA EMIGRATORIO

Con verdadeira insistencia véñense referindo os xornales galegos ó grave problema económico social que constitúe pra Galiza, o éisodo emigratorio da súa povoación rural e mariñeira.

Moitas son as opinións que se espoñen encol deste endémico problema galego, en algunhas das cales, parés apontar unha intención de afondar nas razóns de que remanece... Pero non sabemos si é pola falta de liberdade pra poder faguer un craro análise da cuestión, ou por ignorancia dos seus fundamentos; o certo é que se reforcen tópicos, ensáianse teorías, algunhas asurdas e trabucadas, empréganse morcas de verbas e o povo sigue e seguirá emigrando.

Nos, xentes do povo, emigrantes por necesidade, millor dito, por mor de factores alleos

á nosa ventade; sabemos moito máis sobor do tópic emigratorio, que todosos que ceais con moi boa intención teorizan sobor diste problema. Sabemos por edempio, que iste mal —sin lle desconecer gravitación a diversos factores— é fundamentalmente de ourixen económico. Sabemos tamén, que somente procurandolle á nosa povoación axeitados meios de vida, nun rexime de xustiza e liberdade, poderá deterse a corrente emigratoria. E sabmos máis. Sabemos que isto soio será posible, coa recuperación política da nosa Terra, proporcionándolle os istrumentos de goberno de que ten mester pra reistruturar a súa economía, e todo o seu patrimonio cultural, social, xurídico, etc. Eis ahí a rais do mal e soio ahí temos que lle buscar a lóxica solución.

O PORTO DE VIGO

Novamente véñense insertando nos xornales de Galiza, noticias encol do porto franco que se proieita costruir na ría de Vigo. Fálase de cateos das ribeiras, de sondeos das augas e de outros, traballos a prol da realización do proieito devandito.

Poderán algún día os nosos netos ver cumprida esta xusta aspiración galega?

Nos, —e perdónennos os outiristas o eiscepticismo que amos tramamos— coidamos que e stá lonxano este día; porque inda que o porto de Vigoe a porta natural de Europa, pola falta de comunicacións terrestres axeitadas, carés de "Hinterland", que si eisceptuamos o movemento de pasaxeiros, a entrada e saída de mercancias e cáseque nula; non garda a mais pequena relación coa importancia dun porto tan eiscepcionalmente doutado pola natureza; e pra de-

mostrado mais doadamente imos recurrir as cifras que o xornal Faro de Vigo, oferecenos tocantes as operacións de carga e descarga no derradeiro ano de 1954.

Barcos entrados do eisterior 561. Tonelaxe de arqueos 2.353,869. Mercancias descargadas 158,713 Tm, Mercancias eisportadas 27.250 Tm.

Cabotaxe: Entraron 770 barcos que descargaron 139.118 Tm, cargando eiquí 53,133 Tm.

Como podemos enxerguer distes datos soio xairon pols porto de Vigo o derredeiro ano 27.250 Tm. de carga con destiño o eisterior namestras o número de pasaxeiros embarcados no mesmo periodo foi de 31.873.

O porto de Vigo como todo los portos galegos conquerrían real importancia económica cando a economía galega poida desenrolarse sin tulleaxes eibos, que coutan o seias normal desenvolvimento.

MAISIMAS MINIMAS...

Pre nós a idea da raza non se basamenta na morfología antropolóxica, senón que mais ben abrangue o conxunto de tendencias espirituales que nos levan a unha conduta psicolóxicamente distinta d'outras comunidades ás que si ben respetamos como grupos sociais, coidamos non sementes ser o seu remedo no orde cultural.

O galeguismo como doutrina patriótica do noso povo, non sementes é necesario concele intelctualmente. Hay algo mais, é necesario sentir a emoción necesaria pra saber defender a vida diante dos sofistas da política. Así o noso povo terá a verdadeira conciencia da súa misión e sabrá alimentarse roxamente a loita en que está definido.

O galeguismo ten a responsabilidade de crear unha doutrina nacional daña a súa continuidade histórica pra poder nos intras de desorientación popular que enxendran as tiranías políticas, servir de amalgama reconstrutora da nosa nacionalidá. Nunha verba, teu que preparar a o povo pra esté permanentemente ca mesma causa d'acordo ca súa personalidade colectiva.

A loita por manter xerarquía da cultura galega ten unha humildá política; posto que as escasas posturas antigaleguistas debense eisclusivamente á falta de cultura galega.

A o chegar a este mundo atopamosos nun currunchi d'España con "características rexionales propias". No intre da partida aspiramos a deixar "unha Patria" mais xusta, mais libre e mais galega.

FIZ FERNANDEZ

Unha Gran Laboura Que os Centros Debían Tomaren ô Seu Carrego

Por Moisés da Presa

Ben sabemos, que o Centro Galego está a realizar unha trascendental obra patriótica a prol da nosa cultura o traveso da súa Comisión de Cultura, referida en concursos literarios e publicación de libros galegos, e os catro Centros provinciais, ou, pra millor, os seis Centros, (a que temos de engadir nesta tarefa o Betanzos e Corcubión que, si ben non representan a unha provincia, acadaron un notabel desenrolo tanto no orde cultural como no patriótico) deben abocárense a labours patrióticas e culturais que estexan de acordo coa súa significación e responsabilidade.

Prá ningún é un segredo o abandono total en que se acha o noso riquísimo folklore nacional. (Refórmonos naturalmente as gravacións). E' tal a desidia e o abandono a este respecto que, en Bós Aires — e coidamos que outro tanto ocorre na Terra — é imposible de todo ponto de vista, achar un disco galego.

Dá mo'ra decilo, mais das nosas leas e fermosas mullieiras, ribeiranas, alalás, canto de pandeiro etc. ademais das bellas canto delcadas melodias que configuran un dos folklores mais ricazes do mundo nada hai gravado e o que se gravou está esgotado, se non repuxo. Leste abandono ponse máis de nota, se consideramos a notabel predisposición do home galego pra canto, manifestada na creación tanto na Terra como na emigración de masas corais que son un eispoente do noso folklore musical.

Desmais está decir as angurias que pasan os directores de audicións radiais galegas pra poderen ofrecer o público música nosa. Cada gravación é unha xoiá, e as' dicíamnos un incunabel un exemplar único que aí que coidar ciumosamente. Nas Xornadas Patrióticas Galegas orgalizadas polo Centro Galego de Bós Aires, lévanse estrenado — cre-

da mo'ra decilo, mais das nosas leas e fermosas mullieiras, ribeiranas, alalás, canto de pandeiro etc. ademais das bellas canto delcadas melodias que configuran un dos folklores mais ricazes do mundo nada hai gravado e o que se gravou está esgotado, se non repuxo. Leste abandono ponse máis de nota, se consideramos a notabel predisposición do home galego pra canto, manifestada na creación tanto na Terra como na emigración de masas corais que son un eispoente do noso folklore musical.

Desmais está decir as angurias que pasan os directores de audicións radiais galegas para poderen ofrecer o público música nosa. Cada gravación é unha xoiá, e as' dicíamnos un incunabel un exemplar único que aí que coidar ciumosamente. Nas Xornadas Patrióticas Galegas orgalizadas polo Centro Galego de Bós Aires, lévanse estrenado — cre-

Desmais está decir as angurias que pasan os directores de audicións radiais galegas para poderen ofrecer o público música nosa. Cada gravación é unha xoiá, e as' dicíamnos un incunabel un exemplar único que aí que coidar ciumosamente. Nas Xornadas Patrióticas Galegas orgalizadas polo Centro Galego de Bós Aires, lévanse estrenado — cre-

Para os que din que o idioma galego non ten gramática

Todo idioma, aínda o que non se escriba, posúe normas e regras constantes que sirven as xentes que o fan para combinar as súas verbas en frases e outras construcións lingüísticas. A miúdo esa estrutura é tan complicada e tan regular como a de calquera outra lingua de uso mundial. En realidade, coidamos que non hai ren na estrutura de calquer lingua que lle impida tracaerse nun medio axeitado de espallamento da civilización moderna.

UNESCO — Empleo das línguas vernáculos no ensino — páxina 52

entadas por eiscentos orquestas — varias sintonías galegas de verdadeira mérito, premiadas en concursos musicais desta institución, entre elas, unha do gran músico arxentino Juan José Castro, mais que nos seipamos, ningunha se gravou.

E faguedo memoria, que se levou o disco do eiscento coro nacional "Lembranzas d'Ulreya" dirixido polo malogrado poeta e músico, logo tudense Manoel Prieto Marcos? Qué do manífico cuarteto vocal dirixido por Emilio Pita, entre outros que sería longo enumerar?

Non deixaremos de louvar a reafirma labor neste senso, da Coral Galega "Terra Nosa" do Centro Ourenseño que, dirixida polo eisímio músico arxentino Isidro Maiztegui, labrou un album de cancións galegas que constitúe un notabel eispoente do noso folklore nacional e un fermoso antecedente pra esta memoritoria institución. Máis digámoslo; tamén estes fermosos albums están esgotados...

Si consideramos que a música é unha das mais delcadas e características manifestacións da alma d'un povo, é un pecado de lea pátria, este inesquecible abandono.

Hai que facer de xeito que o disco galego se faga presente en todas as entidades da nosa colectividade e nas audicións radiais galegas que ven sendo a millor maneira de espallar e facer coñecer a nosa música a propios e alleos e, fundamentalmente, que chegue o fogar galego, pra que os nosos fillos coñezan e se familiaricen coa nosa música, que ven sendo un xeito moi fermoso e positivo de facer pátria.

A todo isto, coidamos sinceramente que esta non é obra de ro máis si se toma con cariño e dedicación. A parte económica coidamos que se resolvería decadamente e sen sacrificio pecuniario algún pra as entidades realizando un festival anual en conxunto que ben podía sere un gran auto musical galego nun teatro, coa participación dos nosos coros, parellas de bailes, recitados poéticos, etc. Sería esta unha gran festa do folklore galego que moito prestixiaría a nosa colectividade.

No que respecta a parte executiva das gravacións, a comisión encargada ó feito, tería de porse en contacto coa estación musical galega diña de paña pra gravar eiquí toda man, mérito e, facer chegar da Terra a maior cantidade posibel de discos, gravando aqueles que estexan esgotados; e pra o efecto ren millor que porse en contacto coas casas de música e masas corais do noso país. Cumprido este plan, ademais da venda que realizarían os Centros, estaríamos en condicións de surtir de gravacións as casas de música portegas facendo chegar deste xeito a todosos fogares galegos e de paso o gran público arxentino o noso riquísimo folklore musical.

Teñen a verba as autoridades dos Centros.

O sectarismo de 'Clarín'

(Ven da páxina 1)

resulta un promedio de máis de 195 nenos para cada clase... Verdaderamente, señor Lucero, están apañados os mouros se a ese paso pensan chegar a estar "maduros" para esa independencia que vostede lles regala graciosamente, sin permiso de falaxe...

Os señores de Clarín deberán por un pouco máis de cuidado cando queren falar de política internacional. A menos que "Clarín", en lugar de querer ser unha voz de alborada que leve a verdade aos seus lectores, prefira pñalos dormidos para manterlos en silencio.